

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญกับการกีฬาเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นกีฬาระดับพื้นฐาน กีฬาเพื่อมวลชน กีฬาเพื่อการแข่งขัน หรือกีฬาเพื่ออาชีพ จะมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ทั้งนักกีฬา ผู้ชม ผู้ให้การสนับสนุนต่าง ๆ อีกทั้งประเทศต่าง ๆ ได้เสนอตัวเพื่อเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬารายการต่าง ๆ เช่น กีฬาโอลิมปิกเกมส์ กีฬาเอเชียนเกมส์ กีฬาซีเกมส์ หรือกีฬาชิงชนะเลิศของโลก การกีฬานับว่ามีความสำคัญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านร่างกาย ทำให้ร่างกายมีสุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้านสังคม การกีฬาจะส่งเสริมและพัฒนากิจการทางด้านการออกกำลังกาย ร่วมกันเป็นหมู่คณะ สามารถปรับตัวกับบุคคลอื่นได้ ความมีระเบียบวินัย รู้จักการเคารพกฎและกติกาต่าง ๆ การตรงต่อเวลา ด้านจิตใจ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย ด้านการปกครอง กีฬาจะส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนมีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย มีความเสียสละและเป็นพลเมืองดีของชาติ ด้านการเมือง หากประเทศใดประสบความสำเร็จทางการกีฬา จะทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคง ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ นอกจากนี้การกีฬายังมีความสำคัญในด้านเศรษฐกิจอีกด้วย เพราะว่าการกีฬาจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้คนในสังคม มีสุขภาพแข็งแรงและจิตใจที่ดี สามารถประกอบอาชีพและกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การกีฬายังช่วยนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศด้วย เช่น การจัดการแข่งขันกีฬารายการต่าง ๆ รวมทั้งเป็นการกระจายรายได้และกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ในกรณีที่มีการกระจายการแข่งขันไปสู่ส่วนภูมิภาค (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา [กท.], 2547)

ในการพัฒนาการกีฬาเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ทุกประเทศต่างก็พยายามพัฒนาขีดความสามารถของนักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ โดยอาศัยเทคนิคและวิทยาการสมัยใหม่ประกอบกับระบบโครงสร้างกับเครือข่ายของการพัฒนากีฬาที่มีประสิทธิภาพ และมีการบริหารจัดการที่ดี ทำให้หลายประเทศประสบความสำเร็จในด้านการกีฬาเป็นอย่างยิ่ง ประเทศออสเตรเลีย เป็นประเทศหนึ่งที่มีระบบการบริหารจัดการกีฬาที่มีรูปแบบ มีการวางแผนการพัฒนากีฬาอย่างเป็นระบบ (Australian Sports Commission, 2004) เช่นเดียวกับประเทศแคนาดาที่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกีฬาของประเทศ เช่น สมาคมกีฬาแห่งชาติ (National Sport Federations) องค์กรกีฬาจังหวัด (Provincial Sport Organizations) (Sportweb, 2006) ทำให้ทั้งประเทศออสเตรเลียและประเทศแคนาดามีการพัฒนา

กีฬาไปสู่ระดับโลกอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ในปัจจุบันการปรับเปลี่ยนองค์การ ถือว่าเป็นบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการ (Amis, Slack & Hinings, 2004) รวมทั้งการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในองค์กรกีฬา เป็นหัวข้อการวิจัยที่เพิ่มขึ้นมาก (Parkhouse, 2005)

การกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรภาครัฐที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้จัดตั้งสมาคมกีฬาจังหวัดขึ้นตามพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ.2528 มาตรา 53 (การกีฬาแห่งประเทศไทย [กกท.], 2537, หน้า 15-16) โดยให้เป็นองค์กรฝ่ายปฏิบัติ มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการบริหารสมาคมเป็นผู้ดำเนินการของสมาคมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ขอบบังคับ และมีชมรมกีฬาแต่ละชนิดกีฬาเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ(กก., 2547) โดยเฉพาะการส่งเสริมและพัฒนากีฬาจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายจังหวัด คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด มีจำนวนอย่างน้อยเก้าคนอย่างมากไม่เกินสิบเก้าคน มีนายกสมาคมเป็นหัวหน้าบริหารงาน มีวาระ ๆ ละ 2 ปี โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มาตรฐานการกีฬาของจังหวัดสูงขึ้น เยาวชนและประชาชนในจังหวัดมีโอกาสเล่นกีฬาอย่างกว้างขวาง และสนใจเล่นกีฬาและออกกำลังกายมากขึ้น มีผลให้เยาวชนและประชาชนมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ มีสุขภาพจิตที่ดี

สมาคมกีฬาจังหวัดเป็นองค์กรกีฬาสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมกีฬาของประเทศสู่ความเป็นเลิศ เนื่องจากสมาคมกีฬาจังหวัดมีหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติตามนโยบายและแผนของคณะกรรมการกีฬาจังหวัด ดูแลรับผิดชอบกิจกรรมกีฬาระดับจังหวัดที่สมาคมกีฬาจังหวัดจัดขึ้นเองภายในจังหวัดและระหว่างจังหวัด นอกจากนี้ยังต้องรับผิดชอบในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติและกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ซึ่งจะต้องดำเนินการสรรหานักกีฬา ดำเนินการคัดเลือกเป็นตัวแทนจังหวัด การดำเนินการฝึกซ้อมเพื่อเข้าร่วมการแข่งขัน อีกทั้งต้องจัดแผนงานที่จะปฏิบัติทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้ชัดเจน ประสานงานกิจกรรมกีฬาและร่วมมือกับสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยจัดหาและพัฒนาผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา เพื่อสนับสนุนในด้านการจัดกีฬาของจังหวัด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด พบว่าส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาการดำเนินงานหลายด้าน อาทิเช่น การขาดงบประมาณ การขาดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านการบริหารและเทคนิคการกีฬา รวมทั้งขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกีฬาแห่งประเทศไทย (2542) พบว่า สมาคมกีฬาจังหวัดมีประสิทธิภาพในการบริหารงานน้อย เนื่องจากมีปัญหาต่าง ๆ เช่น ไม่มีที่ตั้งของสำนักงานสมาคมเป็นของตนเอง ภารกิจสำนักงานและวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการบริหารสมาคมและอุดหนุนชมรมกีฬาต่าง ๆ รวมถึงปัญหาการดำเนินงานของสมาคมกีฬา

จังหวัดด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากร ด้านการงบประมาณ ด้านการ
 อำนวยการ ด้านสถานที่วัสดุอุปกรณ์ ด้านการประสานงาน และการรายงานผล (พันธุ์ปรี ดาวเงิน, 2539)
 การขาดความชัดเจนของการวางแผนและนโยบาย ระบบสารสนเทศด้านการกีฬา ยังไม่ได้มาตรฐาน
 การขาดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม งบประมาณ ไม่เพียงพอ ขาดการประสานงาน
 ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกีฬา ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกีฬา ขาดการ
 ติดตามและประเมินผลการพัฒนาการกีฬาอย่างเป็นระบบ เป็นปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการ
 พัฒนาการกีฬาของประเทศ (สมคิด พรหมจ้อย, เจียรนัย ทรงชัยกุล และศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์, 2539) สอดคล้อง
 กับผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาการบริหารของสมาคมกีฬาจังหวัด ด้านบุคลากร ด้านสถานที่
 วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านงบประมาณ และด้านการจัดการ (สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
 การกีฬา, 2547) นอกจากนี้ คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย (2547) พบว่า การบริหารองค์การ
 กีฬาระดับภูมิภาคมีปัญหาขาดแคลนงบประมาณ ขาดแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน ผู้บริหารกีฬาขาดความรู้
 ความสามารถเฉพาะทาง มีการผูกขาดในระบบการคัดเลือก ขาดจิตสำนึกในการอุทิศตน กฎหมายและ
 ระเบียบที่เกี่ยวข้องไม่เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ไม่มีการประเมินผลองค์กร

เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษารายงานที่เกี่ยวกับสมาคมกีฬาจังหวัดและองค์กรกีฬาต่าง ๆ แล้ว
 จะเห็นว่า ข้อค้นพบในด้านการบริหารที่เป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ ทรัพยากรองค์กร (Organizational
 Resources) เช่น การขาดบุคลากร ขาดงบประมาณ ไม่มีสถานที่ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
 รวมทั้งการขาดข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้หน้าที่ทางการบริหารจัดการ (Management Functions)
 ก็ยังมีปัญหาเช่นเดียวกัน เช่น การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากร การอำนวยการและ
 การรายงานผล อย่างไรก็ตาม การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาคมกีฬาจังหวัดส่วนใหญ่นั้นจะศึกษาเกี่ยวกับ
 ทรัพยากรองค์กรที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ เช่น ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากร
 กายภาพ ทรัพยากรข้อมูล แต่ยังไม่มีมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด
 โดยศึกษาจากหน้าที่ทางการบริหารจัดการ คือด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการนำ
 และด้านการควบคุม ซึ่งเป็นหน้าที่พื้นฐาน 4 อย่างที่สำคัญในการบริหารจัดการ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา
 สภาพการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด โดยทำการศึกษาจากหน้าที่ทางการบริหารจัดการ 4 ด้าน
 ดังกล่าวเป็นกรณีศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นคณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด ผู้จัดการทีมกีฬา
 และผู้ฝึกสอนกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 22 ประจำปี 2549 ระหว่างวันที่
 19-29 มีนาคม 2549 ที่จังหวัดลำปาง พบว่า คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด ผู้จัดการทีมกีฬา
 และผู้ฝึกสอนกีฬา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของสมาคมกีฬาจังหวัดโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้
 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับพอใช้ทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 ตามลำดับ คือ ด้านการนำ ด้านการจัดองค์การ ด้านการควบคุม และด้านการวางแผน นอกจากนี้

ในการส่งนักกีฬาร่วมการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 35 ประจำปี 2549 ที่จังหวัดสุพรรณบุรี ระหว่างวันที่ 9-19 กันยายน 2549 ของสมาคมกีฬาจังหวัดต่าง ๆ พบว่า สมาคมกีฬาจังหวัดส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันมากกว่า 500 คน เพียง 1 สมาคม ระหว่าง 400-499 คน จำนวน 1 สมาคม ระหว่าง 300-399 คน จำนวน 4 สมาคม ระหว่าง 200-299 คน จำนวน 1 สมาคม ระหว่าง 100-199 คน จำนวน 17 สมาคม ระหว่าง 50-99 คน จำนวน 19 สมาคม ระหว่าง 10-49 คน จำนวน 24 สมาคม น้อยกว่า 10 คน จำนวน 9 สมาคม เมื่อศึกษาถึงสมาคมกีฬาจังหวัดที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง พบว่า สมาคมกีฬากรุงเทพมหานคร ได้รับรางวัลเหรียญทองสูงสุด จำนวน 127 เหรียญ ในขณะที่สมาคมกีฬาจังหวัดที่ได้รับเหรียญทองระหว่าง 10-48 เหรียญ มีเพียง 5 สมาคม สมาคมกีฬาจังหวัดที่ได้รับเหรียญทองระหว่าง 1-9 เหรียญ มีจำนวน 51 สมาคม และสมาคมกีฬาจังหวัดที่ไม่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จำนวน 15 สมาคม และสมาคมกีฬาจังหวัดที่ไม่ได้รับเหรียญรางวัลใด ๆ มี 4 สมาคม (สุพรรณบุรีเกมส์, 2549) ขณะที่ผลการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 23 ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างวันที่ 20-30 มีนาคม 2550 และกีฬาเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 24 ที่จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ 19-29 มีนาคม 2551 พบว่า สมาคมกีฬาจังหวัดที่ได้รับรางวัลเหรียญทองมากกว่า 40 เหรียญ มีเพียง 1 สมาคม คือ สมาคมกีฬากรุงเทพมหานคร ส่วนสมาคมที่ได้รับรางวัลเหรียญทองระหว่าง 10-40 เหรียญ มีเพียง 12 สมาคม นอกจากนี้ยังพบว่า มีสมาคมกีฬาจังหวัดที่ไม่ได้รับเหรียญรางวัลใด ๆ จากการเข้าร่วมการแข่งขันทั้ง 2 ครั้ง จำนวน 2 สมาคม คือ สมาคมพัฒนาการกีฬาจังหวัดเลย และสมาคมกีฬาจังหวัดสตูล (คอกบัวเกมส์, 2551: เมืองคนดีเกมส์, 2550)

จากผลการศึกษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัดมีประสิทธิภาพที่แตกต่างกันเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านจำนวนนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขัน หรือเหรียญรางวัลที่ได้รับ ซึ่งมีผลมาจากการบริหารจัดการของสมาคมกีฬาจังหวัดนั้น ๆ การที่จะทำให้การบริหารของสมาคมกีฬาจังหวัดบรรลุเป้าหมายได้นั้น จำเป็นต้องกำหนดรูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน การร่วมมือทำงานเป็นทีมและการติดตามประเมินผล (สมชาย ประเสริฐศิริพันธ์, 2548, หน้า 26-29) โดยจำเป็นต้องกระทำผ่านกระบวนการบริหารจัดการ (Management Process) ที่ประกอบด้วยหน้าที่ทางการบริหารจัดการ (Management Functions) 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การปฏิบัติการ (Implementing) และการควบคุม (Controlling) (Bridges & Roquemore, 2001; Kaser & Brooks, 2005) ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด อันจะเป็นแนวทางในการนำรูปแบบไปพัฒนาการบริหารงานของสมาคมกีฬาจังหวัด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

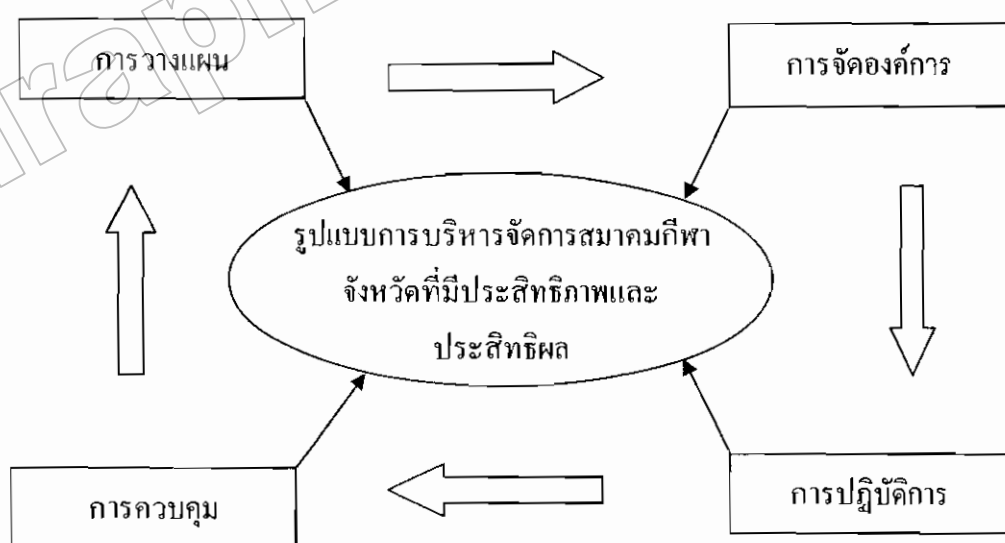
เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด

คำถามการวิจัย

รูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัดที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ประกอบด้วยหน้าที่ทางการบริหารจัดการ 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การปฏิบัติการ (Implementing) และการควบคุม (Controlling) (Bridges & Roquemore, 2001; Kaser & Brooks, 2005) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการประเมินผล (Evaluating) (Chelladurai, 2005; Masteralexis, Barr & Hums, 2005) และตามแนวคิดกระบวนการบริหารจัดการของ Dubrin & Ireland (1993) และ Robbins & Coulter (2007) ที่ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) จากการประมวลแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการ ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด ดังนี้

1. ทำให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสมาคมกีฬาจังหวัด
2. เพื่อเป็นประโยชน์ด้านวิชาการ การนำแนวคิดจากการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด มากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด
3. เพื่อเป็นประโยชน์ในการประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารจัดการที่มีความเหมาะสม และเป็นไปได้สำหรับการนำไปใช้ในสมาคมกีฬาจังหวัด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัดในด้านการวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติการและการควบคุม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 2.1.1 คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด จำนวน 1,444 คน
- 2.1.2 ผู้ฝึกสอนกีฬา สังกัดสมาคมกีฬาจังหวัด จำนวน 2,660 คน
- 2.1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการองค์กรกีฬาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2.1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการองค์กรกีฬาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 2.2.1 คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด จำนวน 291 คน
- 2.2.2 ผู้ฝึกสอนกีฬา สังกัดสมาคมกีฬาจังหวัด จำนวน 343 คน
- 2.2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการองค์กรกีฬาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จำนวน 19 คน

2.2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการองค์กรกีฬาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จำนวน 9 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- 3.1 ด้านการวางแผน (Planning)
- 3.2 ด้านการจัดองค์การ (Organizing)
- 3.3 ด้านการปฏิบัติการ (Implementing)
- 3.4 ด้านการควบคุม (Controlling)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของตัวแปรหรือองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัดให้มีคุณสมบัติที่ดีกว่าเดิม
2. รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของชุดตัวแปรหรือองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด
3. การพัฒนารูปแบบ หมายถึง การปรับปรุงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของชุดตัวแปรหรือองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัดให้มีคุณสมบัติที่ดีกว่าเดิมและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน
4. การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัดตามกระบวนการบริหารจัดการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติการ และการควบคุม
5. สมาคม หมายถึง สมาคมกีฬาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 มาตรา 53 มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล มีบทบาทหน้าที่หลักในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากีฬาของจังหวัด มีคณะกรรมการบริหารสมาคมไม่น้อยกว่าเก้าคนและไม่เกินสิบเก้าคน
6. รูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด หมายถึง รูปแบบเชิงโครงสร้างทางแนวคิดที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของชุดตัวแปรหรือองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติการและการควบคุม
7. ภาค หมายถึง กลุ่มจังหวัดที่การกีฬาแห่งประเทศไทยแบ่งเพื่อการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ และกีฬาแห่งชาติ
8. การวางแผน หมายถึง กระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย การกำหนดกลยุทธ์และวิธีการต่าง ๆ สำหรับการปฏิบัติงานของสมาคมกีฬาจังหวัดในอนาคตและการตัดสินใจ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
9. การจัดองค์การ หมายถึง กระบวนการในการจัดโครงสร้างของสมาคมกีฬาจังหวัด การจัดบุคคลและทรัพยากรต่าง ๆ รวมถึงการจัดระบบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสมาคมกีฬาจังหวัด
10. การปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการขึ้นเเนะเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายของสมาคมกีฬาจังหวัด โดยการใช้ภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิผล การจูงใจ การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม การบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง การบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความขัดแย้ง การบริหารจัดการความเครียด และการดำเนินงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

11. การควบคุม หมายถึง การติดตามตรวจสอบการทำงานในส่วนต่าง ๆ ของสมาคมกีฬาจังหวัด เพื่อให้ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด กระบวนการควบคุมประกอบด้วย การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงาน การวัดผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ที่กำหนด การเปรียบเทียบผลงานจริงกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ การแก้ไขความบกพร่อง และรายงานผลการปฏิบัติงาน

12. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรกีฬาเป็นอย่างดี โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

12.1 มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารองค์กรกีฬาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการกีฬาและ/ หรือ

12.2 เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการทางด้านการบริหารจัดการกีฬา

13. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรกีฬาเป็นอย่างดี โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิดังต่อไปนี้

13.1 เป็นผู้บริหารหรืออดีตผู้บริหารองค์กรกีฬาระดับชาติหรือนานาชาติ มีผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการกีฬา และ/ หรือ

13.2 เป็นคณะกรรมการบริหารหรืออดีตคณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด มีผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการกีฬา และ/ หรือ

13.3 เป็นนักวิชาการด้านการบริหารจัดการกีฬาที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางด้านการบริหารจัดการกีฬา

14. คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด หมายถึง คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งดังต่อไปนี้ นายกสมาคม อุปนายก เลขานุการ เหรัญญิก ปฏิคม นายทะเบียน ประชาสัมพันธ์และกรรมการตำแหน่งอื่น ๆ

15. ผู้ฝึกสอนกีฬา หมายถึง ผู้ฝึกสอนกีฬาที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาของสมาคมกีฬาจังหวัด ทำหน้าที่สอน ฝึก แนะนำ และช่วยเหลือให้นักกีฬาพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้ตามศักยภาพ

16. การสนทนากลุ่ม หมายถึง กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ถูกจัดขึ้นมาเพื่อการสนทนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดลึกซึ้ง กลุ่มเล็กและมีแง่มุมต่าง ๆ ของความคิดและประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด

17. ระบบการนำ หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารแสดงออกถึงภาวะผู้นำ ไม่ว่าจะแสดงออกอย่างเป็นทางการหรือไม่ก็ตาม อาทิเช่น วิธีการที่ใช้ในการตัดสินใจ สื่อสาร และปฏิบัติเรื่องต่าง ๆ รวมถึงเรื่องการคัดเลือกและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การผลักดันให้บุคลากรทางการศึกษานำค่านิยม ทิศทางและผลการดำเนินงานที่คาดหวังของสมาคมไปปฏิบัติ